

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ES SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:

egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negy-évre 3 kor.
Egyes szám ára 30 fillér.

Felelős szerkesztő: BOR JÁNOS.

Kiadótulajdonos: BORBÉLY SAMU.

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Vasut-utca 306.

A háboru haldoklása.

Még sötét éjjel, de mintha már virradni kezdene, mintha a hullahegyek bércei fölött halvány világosság derengene. Tán csak pillanatnyilag ritkul a felhők tömege, de lehet, hogy a belőle átszűrődő gyér világosság előhírnöke a hajnalhasadásnak. Gyengén bizunk még benne, de annál szivesebben reméljük, hogy vége szakad az iszonyu éjnek. Reménykedünk, noha nem tudjuk, fénylő nap-sugaras vagy borús nappal virrad-e reánk?

De mégis, mégis csak tán nappal lesz! S ismét munkába fogunk kezdhetni, helyre fogjuk pótolhatni a zivatáros éjjel okozta károkat, lesz megint öröm az életben, a munka el fogja feledtetni lelki szenvedéseinket, csak a pihenés óráiba fog belopódhatni a nagy, a keserves visszamlékezés elvesztett szeretteinkre.

Ha nehéz is, bele kell nyugodnunk sorsunkba, nyughatatlanoknak csak a munkában szabad lenni. Meg kell küzdenünk ezzel a sulyos feladattal, amint megküzdtünk a háboru parancsolta, testet-lelket őrölő kötelességek óriási tömegeivel is.

Jutunk-e hamarosan közelebb e feladat teljesítéséhez? Azok, kik erről határozhatnak — jó barátok épp úgy, mint ellenségek — úgy látszik, hajlandók befejezni a zaklatott Európa tragédiáját. A háboru tartama alatt sohasem volt annyira valószínű a békekötés, mint most. A megegyezés mindig a kölcsönös engedékenységtől függött és mi — tisztán ember-szeretetünkől ösztönözve — elég sürűn kijelentettük, hogy ellenségeink esetleges békekészsége nálunk megértésre, méltánylásra és engedékenységre találhat. Igazán nem a mi hibánk, hogy kijelentéseink őszinteségében bizni nem akartak. Most már nem csak szavakkal, de nagy horde-rejű tettekkel bizonyítjuk, hogy elme-gyünk az engedékenység egészen szokatlan határáig, csak hogy kezet foghas-sunk velök.

Nem ujkeletű az engedékeny-ségünk, még mikor seregeink egyik fényesebbnél fényesebb győzelmet arat-ták a másik után, fennem hirdettük, hogy szívesen békülünk. Tudtuk és ugyanazt a meggyőződést valljuk ma is, hogy a fegyverrel való döntés ki-erőszakolása vagy egyáltalán nem le-hetséges vagy oly sok időt venne igénybe, hogy ezalatt egész világré-szünk elvérezne, elpusztulna. Nem riadunk tehát vissza még a legna-gyobb áldozatoktól sem, csak hogy véget vessünk a mindent magával sodró véráradatnak.

S így végre mégis csak megin-dultak a tárgyalások. Nem formazerű béketárgyalások még ezek, még nem ülünk a zöld asztal mellett, de már csevegünk ellenségeinkkel a békéről.

Ihletes napok, órák ezek! Min-den szó, amely most elhangzik, egy-egy ágyulóvést, nem is egy, de talán száz, talán minden ágyulóvést hall-gattat el. Minden most elrebbenő szó az ész hatalmát dicséri a nyerserő felett, gránátölcsérekét tölt be gabona-termő humusszal, újra viruló életet kelt a romokon!

Legyenek áldottak, kik kimondják az életről-halálról folyó vita utolsó szavát, mely nem lehet más csak béke!

Mindenkinek megbocsátunk, aki a gyűlölség őryöngő furiáit a béke szentszavával visszautzi a poklok poklára!

Kül és belpolitika.

Az egymásra torló világeseemények magától értetődőleg óriási belpolitikai változásokat idéztek elő Ausztriában és Magyarországon. A bolgár különbékét követte a török különbéke. Ez a szövetségstár-sunk elszigetelve, különállóság; meggyen-gülve olyan hatalmas ellenségek ellen nem tarthatta fenn magát. Fegyverszünetet kért és kapott. Elveszítette Palesztinát, Arábiát, Örményországot, Egyiptomot, Tripoliszt. fővárosa Konstantinápoly nemzetközi város lesz.

Wilson alapelvének elfogadása után Ausztria sem maradhatott meg régi közjo-

gi és politikai állásában. Ez a birodalom alkotó elemeire bomlott fel. Császári, ma-nifesztum jelent meg amely szerint az osztrák császár elrendeli, hogy Ausztria tartományai szövetséges alapon az önren-delkezési jog civeinek megfelelőleg, nem-zetiségi megoszlás szerint önállóan rendez-kedjenek be s alkossanak szövetséges ál-lamot. A galíciai lengyelek e kézirat sze-rint a független Lengyelországhoz csatol-tatnak, Trieszt, és vidéke külön rendel-kezés alá jön. Kijelenti a kézirat, hogy min-dezek a változások Magyarország területi épségének érintetlenül hagyása mellett haj-tandók végre. Mi sem természetesebb, hogy, ily módon a csehek minden álmodo-zása nem teljesülhet, Magyarországból nem jut nekik semmi. Ezért aztán való-sággal dühöngenek és Wilsont kérik kö-vetelésük megítélésére.

A magyar országgyűlés még az osztrák császári manifesztum előtt foglalkozott azzal a helyzettel, amely a Wilson-féle békefeltételek elfogadása folytán állott elő. Mérceteiben, politikai és közjogi fontossá-gában rendkívüli jelentőségű esemény kö-vetkezett be Magyarországon ez által. A széthullott Ausztria tovább reánk nézve megszűnt minden közösügyes vonatkozásá-val. Magyarország képviselőháza egyhan-gulag határozattal emelte és kimondotta gróf Károlyi Mihály, gróf Tisza István és Wekerle kormányelnök felszólalása után az ország ősi függetlenségét, szabadságát a personalis unió alapján. Csak az uralkodó közössége Ausztriával, egyéb semmi. A nemzetiségi képviselők közül Vajda a ro-mánok, Juriga a tótok nevében nyilatko-zatot olvastak fel, azonban Wekerlőtől és gróf Apponyi Alberttől olyan visszautasi-tást kaptak, amelyet megérdemltek. Min-den önrendelkezési jog csak az ország te-rületi épségének megtartása mellett lehet-séges. A képviselőház négy napos ülésén bebizonyosodott, hogy ezeréves magyar hazám idegen marta'ócok rablási tárgya nem lehet. Fényes elégtételt nyújtott a képviselőház gróf Károlyi Mihálynak a függetlenségi párt vezérének is, akiről be-bizonyosodott, hogy felfogása, politikai magatartása leginkább megfelelt a mai helyzetnek s ebben megelőzte mindazokat, akik mai napon a magyar politikát irá-nyítják.

Az események mindenenben gróf Károlyi Mihályt igazolták, ami fényes elégtétel a meghurcolt pártvezérnek.

Wekerle kormányelnök lemondását ő felsége nem fogadta el s most a kormány elnök ezen fáradozik, hogy a magyar poli-tikai pártokat ezekben a válságos napokban az együttes kormányzás eszméjének meg-

nyerje. E tárgyban péntek este volt az első értekezlet. Gróf Károlyi Mihály és pártja nem vett részt a megbeszéléseken, mert nem tartja megengedhetőnek, hogy a függetlenségi eszmék teljes diadalra jutásakor olyanokkal legyen egy kormányban, akik egész életükben ez eszmék diadalra jutása ellen harcoltak. A máriól-holnapra való köpenyog forgatást másoknak hagyja fenn.

A harcterek a fegyverszünet híre sokára érkezik. A nyugati és a szerb fronton véres harcok dühnek még most is. A szerbek elfoglalták Mitrovicát és Nist s már Alexinac környékén harcolnak. Durazsót, Tiránát az olaszok szállították meg. Ma holnap árcsap a harc színhelye a Duna és Száva környékére.

A németek békeajánlataira Wilson csakhamar választ küldött, aminek hangja nagyon megdöbbentette a németeket. Hozzánk még nem érkezett meg Wilson válasza. Németország és a Hohenzollernnek lefűrésze most az entente főszándéka. Valószínű, hogy sikerül is, mert a német nép is belelárdat a háboruba.

Átmenetgazdaság.

A háborúnak remélhetőleg végőráit éljük és most már sürgősen aktuálissá vált az átmeneti gazdaság kérdése.

Az átmenetgazdaság nem egyéb, mint a bétére való gazdasági berendezkedésre való áttérés, mely a háború teremtette szomorú és sivár helyzetet az új viszonyokhoz alkalmazkodva átalakítja. A feladat az, hogy fokozatosan felszabadítsuk, végül egészen szabaddá tegyük a gazdaságot, tönkre silányított közforgalmat és kereskedelmet, lehetővé téve ezzel, hogy a harctérről hazatérő munkásokat újra foglalkoztassuk és nekik kielégítő megélhetést biztosíthassunk. A legsürgősebb pedig a nyersanyagkészletek pótlása.

A háború természetesen következménye volt, hogy ott, ahol előbb szabad verseny folyt, az állami gondosság lépett előtérbe. A hatósági gépezet azonban, a melynek az lett volna hivatása, hogy a gazdasági életet szabályozza, csak a felszínre tudott eredményt elérni, míg egyes titkos utakon állandóan arra használták fel a kereskedelemre és fogyasztó közönségre nehezedő súlyos időköt, hogy a zavarosban halásszanak és vagyonokat harácsoljanak össze. A hatóságokban meg volt a jóakarata, hogy a polgárokat a lehető legjobban megóvják, de azok az utak, amelyeket e célból kiválasztottak, nem voltak mindig a leghelyesebbek. S ez volt, sok egyéb közt, nem éppen a legutolsó oka annak, hogy gazdasági viszonyaink annyira elfajultak és súlyosokká váltak.

A rendeletek szinte végtelen sora jelent meg, mellyel minden elképzelhető nyersanyagot lefoglaltak, úgy, hogy a szabad kereskedelemnek jóformán semmisen maradt. Természetes, hogy ily körülmények közt sem a tisztességes legitim kereskedelem, sem a fogyasztó közönség nem boldogulhatott.

Most már reméljük, hogy rövidesen felvirrad a nagy nap, amely a vágya-várt békét meghozza. Ámde ez a béke nem jelentheti számunkra a küzdelmek befejezését! Ellenkezőleg! Existenciánkért tovább kell küzdenünk. Az átmeneti gazdaság

ideje alatt számos veszedelem fenyegeti a fogyasztó közönséget és a kereskedelmet és még számos gondokkal teli órát fogunk átélni.

A jövő kell, hogy felvértezve találjon bennünket és mi tényleg vértetesen fogunk itt állani, ezért kezessük az az energia, mely eddig — békében, háborúban egyaránt — jellemezte gazdasági tevékenységünket. Ezt a tevékenységet most mégse rényebben, még azívósbab erélyességgel kell folytatni, hogy fokozásával meggyógyítsuk a gazdaságunkon ütött sebeket és közéletünk, a szabad fejlődés élvezetében, ismét visszanyerje azt a konzolidációt, mellyel a háború kitörése előtt dicsekedhetett.

Változások küszöbén.

A világháború eseményei a magyar nemzetet sorsdöntő órák elé állították. Há már kétségtelen, hogy Ausztria föderaliztikus állammá alakul át és megdőlven a dualizmus, Magyarország önrendelkezési szabadságát visszanyeri s az önálló nemzeti állam kiegészítése önként adódó lehetőséggé válik.

Magyarország önrendelkezési joga a gazdasági berendezkedés kérdéseiben eddig sem volt kétséges. Hiszen már a koalíció idejében vámszövetség helyett vám- és kereskedelmi szerződést kötöttünk Ausztriával, ép úgy mint a külföldi államokkal. Mig azonban a múltban Ausztriával való államszövetségünk korlátozta a tényleges különválást, addig most az államszövetséges viszony várható megszűnése egyenest ráutal bennünket a gazdasági különválásra is. A mai vámterületi közösség tehát kétségtelenül meg fog szűnni, ami még ennél is többet jelent, külön magyar banknak is létre kell jönnie.

Ez az átmenet a mélyreható változások egész sorozatát fogja előidézeni és oly új problémákat ad fel, amelyekkel a gazdasági közönségnek és elsősorban a mezőgazdasági érdekképviselettel testületeknek a legelőzelebbi jövőben foglalkoznia kell. A nemzeti élet öncélú berendezkedése nagy feladatok és reformszükségletek elé állit bennünket kulturális és gazdasági téren egyaránt.

Megoldásra vár a közigazgatás reformja, a nemzeti állam központi erejének növelése céljából és ami nem lényegtelen, ki kell építeni ezuttal a mezőgazdasági közigazgatás szervezetét is úgy, hogy a nép érdekeinek gondozása és a mezőgazdasági törvények végrehajtása biztosítva legyen. Meg kell teremteni a most széttagolt gazdaságszervezetnek önkormányzati intézményét, mely a termelés fejlesztésére, szervezésére és irányítására hivatott. A földbirtokpolitikát a nemzeti érdekek és a népesedési politika szolgálatába kell állítani. Erősen kézbe kell venni az iskolügyet, hogy népünk fiai között ne legyenek analfabéták s már az alsó vonalon mindenki megtalálja azt a tanulási lehetőséget, mely őt a nemzeti munka minél közvetlenebb részesévé és hasznos állampolgárrá teszi. Különösen mezőgazdasági téren a kisgazdák érdekei sürgősen új iskolát. Törvényhozási reformokkal és szociálpolitikai intézkedésekkel arra kell hatnunk, hogy a magyarság fájának leggyengébb

rügyhajtásait is megóvjuk a gazdasági zuzodások ellen.

Emelnünk kell a falusi élet színvonalát, hogy a ma alacsonyabbrendű életfeltételek között élő falusi nép kulturája fejlődjék, gazdasági térfoglaló képessége izmosodjon. És ami legfontosabb, meg kell szervezni a jók és igazak uralmát, ahol a becsületes és érdemes emberek érvényesülhetnek minden vonalon, nem pedig a munkakerülő szájhősök, az igaztók és a protekciósok. Az önálló nemzeti élet kiépítésében testvéries egyetértéssel kell részt vennünk. A magyarság jövője érdekében nyujtsunk kezet egymásnak mindannyian, mert különben eltűnnek az események.

Rivándorlás, visszavándorlás.

A háború után előreláthatóan nagyobb mozgalmakat fog eltenni a vissza vándorlás. A magyar politikának számot kell vetni azzal a hízagotpólló munkával, melyet a belügyminiszter adott ki és amely a népvándorlási mozgalmi adatokat 1899-től 1913-ig rendszeres feldolgozásban adja. A főbb adatok a következők:

Kivándorolt Magyarországból 15 év alatt 1.195.000 ember, ebből 396 ezer magyar, a 80 % férfi. A kivándoroltak legnagyobb része a 20—39 éves férfiakra esik. Legtöbbben vándoroltak ki az őstermelés köréből. A kivándorlók több mint felét mezőgazdasági cselédek és napszámosok teszik. Amerikába kivándoroltak 1 millió 30 ezren, Németországba 35 ezren, Romániába 102 ezren, más országokban 26 ezren. Magyar anyanyelvű évenként átlag 25.000 vándorolt ki. Az 1910-ben történt megállapodások szerint körülbelül 2 millió magyar ember él eiszórvá a külföldön. Ezek közül 1.300.000 Amerikában több mint 300.000 Ausztriában, 200.000 Romániában, 296.000 a Balkánon élnek.

Visszavándoroltak 15 év alatt Magyarországra 290 ezren a kivándorlók 24 százaléka. A visszavándorlók több mint fele ipari és kereskedelmi munkás volt, míg a mezőgazdasági munkások a visszavándorlók csak 15—20 százalékát teszi. A visszavándorlók 32 százaléka magyar és 265.000 esik Amerikára. A visszavándorlók a háború után 200.000 emberre tehetik. A belügyminiszter behatóan foglalkozik a vissza vándorlást előkészítő intézkedésekkel és úgy tudjuk, hogy az őszel benyújtandó birtokpolitikai törvény is igyekszik megkönnyíteni a visszavándorló agrárnépesség elhelyezkedését.

A mezőgazdasági munkáskérdés.

A legtöbb gondot és aggodalmat a magyar mezőgazdaság tengernyi baja közül a munkáskérdés okozza. Minden vármegyében az a panasz, hogy a kukorica, burgonya- és cukorrépatermést munkáserő hiányában nem lehet ketakarítani és még ahol jó volna a termés, az is kárba vész, ha a hadvezetőség, amelynek egyedül van erre módja hamarosan nem segít a gazdákon. A hadifoglyoknak épen most, a legalkalmasabb időpontban megindult kicserélése, valamint a szeszélyes időjárás miatt az őszi munkákkal legtöbb gazdaság nagyon elmaradt és ha a magyar közigazdaságot végtelenség válható nagykárosodástól az illetékes kö-

rők meg akarják óvni, feltétlenül gondoskodniok kell egyrészt minden felhasználható munkaerők sorompóba állításáról, másrészt pedig a meglévő munkaerőnek minél okosabb és rendszeresebb kihasználásáról.

Mint értesülünk az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a hadifogolycserének bizonyos módosítását és a különféle katonai alakulatoknak munkaerőjét a mezőgazdaság rendelkezésére való nyújtását javasolta. A földművelésügyi miniszter elismerésre méltó eréllyel kieszközölte a hadseregvezetőségétől az iderendelt katonai munkásszázadok további l'htagyását, de ezenfelül a honvédelmi miniszter is igyekszik a vármegyei gazdasági munkabizottságok előterjesztéseinek az előteremthető katonai munkaerő kirendelésével eleget tenni. S. ússágos volna ehhez még a közéletmezési miniszternek megfelelő, ha mindjárt csak kivételes kiutalásokkal a mezőgazdasági munkások munkateljesítményét fokozni.

Értésülésünk szerint felmerült az az eszme is, hogy a mezőgazdaságban külföldi munkásokat csoportostul alkalmazzanak, a tanuló ifjúságot a mezői munkába fokozottabban bevonják, mindez azonban csak kevés reménnyel kecsegtet, illetékes körök a baj gyökere orvoslását a közigazgatási hatóságok erélyes és céltudatos támogatásában látják, mely minden munkások zot odavezényel, ahol a legnagyobb szükség van rá és amely a munkát is, a munkaerőt is tervszerűen be tudja osztani és a munkások tulzott bérkövetelésnek vagy a munkakerülésnek pedig erélyesen gátat vet.

Az ingatlanforgalom szabályozása.

A hivatalos lap legközelebb rendeletet közölt, a mely szerint a felek ingatlan elidegenítésére, vagy pedig tíz évet meghaladó időre bérbe vagy haszonbérbe adására irányuló minden ügyletet, amely csak hatósági hozzájárulással érvényes, megkötésétől, ha pedig ily ügylet egyébké jogszabály értelmében más hatósági jóváhagyás is szükséges, e jóváhagyás jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül, de minden esetre a birtokbavétel előtt kötelesek a hatósági hozzájárulás végett megfelelően bejelenteni.

A hatósági hozzájárulás kérdésében döntésre hivatott szerv a hozzájárulás megadásakor az érdekeltektől felbecsülésével kikötéseket tehet és teljesítésükre megfelelő határidőt tűzhet. Ha a fél az elvállalt kikötéseknek kellő időben a maga hibájából nem tesz eleget, ezt a rendelet kijátszásának keli tekinteni. A rendelet hoztatán az eljárás szabályait állapítja meg.

Az új rendelet szerint a telekkönyvi bejegyzés alapjául szolgáló okiraton tanu nő is lehet.

A tulajdonos nyilatkozata alapján az államnak vagy a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének kérelmére és javára elővásárlási, vételi, vagy megváltási jogot lehet a telekkönyvbe bejegyezni. A tulajdonos nyilatkozata alapján a földművelésügyi miniszternek vagy általa megbízott szervnek, vagy pedig a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének kérelmére a telekkönyvbe be lehet jegyezni, hogy az ingatlan, esetleg haszonbérbe

be lehet jegyezni, hogy az ingatlan esetleg haszonélvezetét is csak a fentebb jelzettek hozzájárulással lehet elidegeníteni, vagy másnak átengedni és hogy csak ily hozzájárulással vagy csak nyilatkozatban megszabott határig lehet megterhelni.

HIREINK.

— A ref. templomban ma délelőtt Csányi László s. lelkész predikál.

— Felhívás. Ó császári és apostoli királyi Fensége f. hó 23-án szerdán reggel 9 órakor fog városunkon keresztül Debrecenbe utazni. Legyünk mindnyájan ünneplő ruhában akkor az állomásnál, hogy hártalan lelkesedésünknek kifejezést adhasunk. Hajduszoboszló, 1918. október 20. Dr. Fekete polgármester.

— A király Debrecenben. Nagy napja lesz október 23-án Debrecennek. Az ottani m. kir. tudomány egyetem ünneplés megnyitására lejön IV. Károly király, Zita királyné és Ottó trónörökös. Ez alkalomból kifolyólag Debrecen sz. kir. város közönsége fényes ünnepet ül, amelyre a szomszédos vármegyék és törvényhatósági városok küldöttségileg meghívta. Mint hírlék, az udvari vonat Püspökladányba reggel 8 órakor, Kabára félkilencor, Hajduszoboszlóra reggel 9 órakor érkezik. U. y Püspökladányban és Kabán, mint Hajduszoboszlón megáll az udvari vonat és hivatalos fogadtatás lesz. Az előjelek után itélve, a királyi pár fogadtatása minden tekintetben méltó lesz a hajduk történelmi múltjához és régi hírnevéhez.

— Dr. Fekete László polgármester okt. 14-én hivatalos teendőinek végzését, miután hathetes szabadsága lejárt, újból átvette.

— Alsószabolcs hajduvidéki református egyházmegye ez évi őszi közgyűlése f. hó 17-én folyt le Debrecenben a vármegyeháza dísztermében kötepes érdeklődés mellett. Az országiszerte dühöngő veszedelmes spanyol járvány a lelkészek közül is sokakat visszatartott a megjelenéstől. A közgyűlést megelőző napon számvonószéki, tanügyi bizottsági ülés és lelkészértékelés tartott. A távollevő esperes helyett a társelnöki széklet Jakucs Sándor hajduszováti lelkész mint hivatalra legidősebb tanácsbíró foglalta el. A gyűlés legfontosabb tárgya Szabó Lajos esperes lemondása volt. Lemondásának oka megromgált egészségi állapota. A lemondott esperesi a közgyűlés az iránta érzett nagyrabecsülés szeretétől indítva felkérte, hogy maradjon meg a kormányzó székben. Ezután Szabó Antal lelkész, kit az egyházmegye egyhangú bizalma emelt a tanácsbírói székbe, az esküt a gyűlés színe előtt letette. A közgyűlés a vallásoktatók óradijainak felemelést óhajtja, különösen Szoboszlón, ahol a fizetés oly csekély. Tu domásul vette és megerősítette, hogy a hajduböszörményi egyház középiskolai tanári fizetéssel és nyugdíjjal egybekötött vallástani lelkészséget szervezett s azt Sívágó Gábor okleveles lelkésszel be is töltötte, ugyszintén azt is, hogy a hajdunánási egyház 24 tanerős iskolája állandó igazgatója a tanítási kötelezettség alól egyezsersmindenkorra felmentetett. A vallástani állás fizetésének rendezése, valamint az igazgató tanítónak a tanítás aluli felmentése nálunk is időszerű lenne. A ná-

nási polg. leányiskola szervezeti szabályzata jóváhagyatott, A hajduszoboszlói ref. emlék és 400 éves alap, a Sós János és Márton Pálné alapítványok alapító levelei megerősítettek.

— Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága Weszprémy Zoltán főispán elnökle alatt ülést tartott.

— Bucsuzás. Felettes hatóságaim rendelkezése folytán Hajduszoboszlóról Debrecenbe lettem áthelyezve. Az idő rövidsége miatt személyesen nem bucsuzhatván el, e helyen mondok bucsut jóbarátainak és jóismerőseimnek, kérve, hogy szives emlékkében megtartani méltóztassanak. Molnár Lajos járásörmester.

— Arany vitézségi érem. Ifj. Wagner Péter hajduszoboszlói illetőségű honvéd telefonos őrmestert a június 15-diki ofenzíva alkalmával tanusított kiváló ügyességéért és vakmerő bátorságáért ő felsége az arany vitézségi éremmel tüntette ki. Wagner a telefon vezetéket a Piaven szakadó gránát tűzben hétszer vezette keresztül. Hatszor az ellenség gránátja elpusztította a vezetéket. Ő felsége személyesen megdicsérte Wagner, akivel magyarul, míg a hadsereg főparancsnok németül beszélt. A király nagyon megdicsérte Wagner hősi tettéért és tisztihelyességéért, ezenkívül az arany vitézségi éremmel tüntette ki.

— Megszűnt a gyorsvonal. A Máv. igazgatóságától nyert értesítés szerint f. hó 18-án az 1704-es, f. hó 19-től kezdve az 1703-as számú gyorsvonatok megszünnének.

— A spanyol influenza következtében több mint 3000 beteg van a városban. Különösen sok a súlyos beteg. A halálozások száma óriási mértékben megnövekedett. A helyzet súlyosbodik az által is, hogy világító anyagot a hatóság még a súlyos betegek részére sem tud már kiadni, mert a városnak küldött négy hordó petróleumot, amelyből csak orvosi rendelő alapján lehetett kiutalni, néhány nap alatt szétkaphodtak. A városi hatóság újabb petróleum kiutalása iránt lépéseket tett.

— A tűzifa ármegállapító bizottság dr. Fekete László polgármester elnökle alatt ülést tartott és a tűzifa árát a fogyasztási forgalomban métermázsánként 18 koronában állapította meg.

— A félkaposzta kimérését a városi közellátási hivatal megkezdte.

— Előléptetés. Gargya Géza 39 gyc. zászlós hadnaggyá lépett elő.

— Egy vonatvezető halálos szerencsétlensége. Bálint János államvasuti főkalauz Debrecenből Püspökladányba utazott, hogy a budapesti esti gyorsvonal vezetését szabály szerint átvegye. Az esti gyorsvonal rendez sebességgel robogott ki a püspökladányi pályaudvarról. A váltó azonban Szoboszlón kitérőre állott s a vonat hirtelen kanyarodott. Bálint János, aki a vonat menetét figyelte, a hecsi nyitott ajtajánál állott és félig kihajolt. A hirtelen kanyarodás folytán erős lökést kapott s oly szerencsétlenül bukott ki a vonatból a szomszédos sínpárra, hogy szörnyet halt.

— A tanítóegyesületek elnökei október 5-én Budapesten országos tanácskozást tartottak, melynek tárgyal voltak: 1. Jelentés a nagygyűlésről. 2. A felszázados népektatásügyi törvény továbbfejlesztése. 3. A tanítóság anyagi ellátásának újabb elvei s azok megvalósítása. 4. A tanítóegyesületek munkásságának megindítása. 5. A tanítóság önszervezésének újabb törekvése. 6. A tanító katonai és különleges szolgálatal a háboruban s ezek alól való mentesítése az iskola érdekében.

— Oroszországgal a levélforgalom ismét megindult. Az Oroszországgal való magánforgalomban közönséges és ajánlott levelek és levelezőlapok ismét válthatók. E levelezéseknél bármely nyelv használható. A levelek bérmentesítésére nézve a nemzetközi díjszabás érvényes.

— Papírruha a katona temetésekénél. A fehérnemű és szövet hiány miatt a katonai hatóság az egész monarchiában kötelezővé tette, hogy a katonai halottakat papírruhába öltöztetve adják át az enyészetnek. Szó van arról, hogy a rendelkezést a polgári halottakra is kiterjesztik. A halotti papírruha gyártása már nagyban folyik.

— A takarmány árának újabb megállapítása. A kormány október 6-tól kezdődőleg az anyaszéna, sarju és mindenféle mesterséges száraztakarmány árát 65 koronában, a tavaszszalma, árpa, zab, köles, valamint a tavaszszalma türekének és polyvájának árát 28 koronában állapította meg.

— Tanítók ruhái. A Magyar Tanítóegyesületek Országos szövetségének hivatalos lapja közli, hogy azok a tanítók, kik a Bartha-féle ruhaakciónak beugrottak és drága pénzen beszerezték a papírosdaru ruhákat, most már nem jutnak a Népruházati Bizottság által forgalomba hozott olcsóbb és jobb ruhához. Amit a tanítók 393 K-ért szereztek be, azt a Népruházati Bizottság 100 K-ért jobb minőségben szállítja és nem kell 3 kg. rongyot adni, a megrendelő levelet is megfizetni. A Népruházati Bizottság a papíros anyagból készült öltönyöket 170 K-ért adja, holott a tanítóság a szabóipartársulattól közvetlen 460—480 K jával jutott Barthaék nemes ajándékához, mint azt Mossung Géza elnök nevezi. A Népruházati Bizottság vezérigazgatója az elnökhöz intézett soraiban biztosítja a tanítóságot, hogy nemcsak felsőruhával, de egyéb ruhanevel is el

fogja látni. A ruházódás tehát — a türelem kérdése.

— Mivel tartozik Magyarország Németországnak. A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, a német birodalom hivatalos újságja, a napokban terjedelmes cikkben mutatja ki, hogy Magyarország mennyivel tartozik Németországnak. A kimutatás szerint a magyar állam és magyar vállalatok 4.5 milliárd koronával tartoznak Németországnak, amibe magáncégek adósságai és folyó üzleti adósságok nem foglaltnak benne. Az adatok kétségtelenül érdekesek: még érdekesebb azonban, hogy a német kormány éppen a mai időt tartotta alkalmasnak ezeknek az adatoknak nyilvánosságra hozatalára.

— A vasuton szállított áruk elmaradása. A vasutra feladott áruk elmaradása miatt elsősorban a feladó állomáshoz kell fordulni s csak ha ez utóbbi által megindított nyomozás eredménytelen volna, akkor kell a máv. igazgatóság visszakereseti osztályához fordulni további eljárás esetleg kártérítés végett. Kártalanítás kérése esetén gondosan ügyelni kell arra, hogy a Vasuti Üzletszabályzat 99 §-ának a fuvarozási szerződésből eredő jogok érvényesítésére vonatkozó rendelkezései pontosan megtartassanak, nevezetesen, hogy a vonatkozó beadványok az ott előírt okmányokkal kellően felszereltesenek.

7105—1918.

Hirdetmény.

Alispán ur 15.577. sz. rendelete alapján felhívom a lakosság figyelmét, hogy mai naptól kezdve más községben vagy városban való örletés tilos. Az örletési iroda ilyen tanúsítványokat csak helybeli malmokra állíthat ki.

Hajduszoboszló, 1918. okt. 9.

Csiha Márton
h. polgármester.

20—30 koronát kereshet naponta, a ki a kosárfonást és házi ipari munkát megtanulja. Tanítás ingyenes és néhány heti gyakorlás után már díjazásban részesül a tanuló. Felvételre jelentkezhetnek és részletes felvilágosítást kapnak nők és férfiak **a kosárfonó telepen.** (Emke kávéház mellett.) Ugyanott zöldvesszőt a legmagassabb árban megvesszük.

Fedezze már most jövő évi szükségletét a legjobb minőségű leggazdaságosabb és teljesen bevált három szalufényezett szőlőkötöző papír zsinemből

Kardos Lászlónál

Debrecen, Kossuth-u. 9.

Mézet, viaszt, sonkolyt keres megvételre a „M É H“

a magyar méhészek értékesítő szövetségére Budapest, Frangepán-utca 33/h. Árajánlattal egyidőben minta is küldendő.

Méhészeti eszközökről árjegyzéket — méhészeti szaklapból mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küld a „Méh.“

Legújabb divatu

menyasszonyi és eljegyzési

ékszereket jutányosan

Megyei telefon 696.

Veszek ócska aranyat és ezüstöt késpénzért a legmagasabb árban!!

Megyei telefon 696

Halász Nándor

Óras és ékszerésznél vásárolhatunk,

Debrecenben

a nagy takarékos ujjalotájában.